

November 2015

PERSPEKTIVER PÅ SAMHANDLING OG INKLUDERING I PRAKSIS

Tove Pedersen Bergkvist

BARN = ELEV = PASIENT= MENNESKE

DROP-IN METODEN

- En metode for å veilede elever til en mer positiv elevrolle
- Fra bekymring til forandring gjennom samtale, veiledning og oppfølging
- For lærere og skoleledelse, for helse-, sosial-, og miljøarbeidere, for ansatte i spesialisthelsetjenesten, for elever og foresatte

(Midtsundstad 2013)

- Et svar på opplæringslovens § 9a: Rett til psykisk helse, trivsel og læring
- **FORHINDRE SENERE DROP OUT!**

SAMHANDLING -DIAGNOSE

- Skolen: kunnskap -> tiltak
  - Drop-In prosjektene
- Sykehus/rehabilitering: diagnose -> trening
  - Drop-In prosjektene
- Barnehagen: andres kunnskap -> gjennomfører
  - Barnehageprosjektet: *Samarbeid til barnets helhetlige utbytte?*
- Samhandling: behov? – funksjon ?
- Hva skal til for å samhandle ut fra aktivitet og deltagelse?

BESKRIVELSER AV ET BARN

- *Veldig aktiv, veldig sosial, han er veldig motorisk flink, han er over alt, veldig humor, elsker å leke med andre barn. Han har et hørselsproblem, ellers er han veldig lett å ha med å gjøre og veldig sosial og kontaktsøkende - så ja, elsker å være i sentrum (mor).*
- *Ja, han tar jo ikke fem øre for å være ute å leke og klatre og han utfordrer seg selv kanskje litt for mye. Så det er sant, han er ikke forsiktig sånn som veldig mange er med Downs, som på en måte ikke tør, det er mye de ikke tør, men han tør mer enn han burde kanskje (styreren).*
- *For motorisk sett så var han mye flinkere enn veldig mange andre barn med Downs (helsesøster).*

Nilsen A.C.E & Jensen H.C (2010)

FORVENTNINGER

- Ulike forventninger stigmatiserer
  - Drop-In prosjektene, KLARAS-prosjektet
  - Jeg kan og vil, men passer visst ikke inn – erfaringer med kroppsøving for personer med sjeldne diagnoser (Svendby 2013)
- Ulike forventninger begrenser
  - Barnehageprosjektet, Elevdeltagelse, KLARAS
  - Jeg kan og vil, men passer visst ikke inn (Svendby 2013)
- Organisasjoner gir betingelser for å utvikle seg som organisasjonsdeltager
- Erfaringsbasert kunnskap fra VHSS: barna tror ikke de kan..

SAMMENLIGNING

- Sosial sammenligning
- Ulike perspektiver på barnet
  - Barnet i gruppen – barnehagen
  - Barnet i klassen - skolen
  - Barnet i behandling - sykehuset
  - Barnet på rehabilitering – spesialisthelsetjenesten
- = ulike perspektiver på barnet som deltager

INKLUDERING OG SAMHANDLING

- Handling:
  - Metoder for å holde fokus, sammenligning og forventninger
  - Samhandling: Felles metoder
- Felles fokus:
  - Like forventninger – gi støtte
  - Sammenligne med andre i samme organisasjon/gruppe
- Felles mål:
  - Støtte utviklingen som **organisasjonsdeltager**
  - Aktiv og deltagende

FRITID MED BISTAND METODE FOR Å STØTTE SOSIAL INKLUDERING I SELVVALGTE KULTUR- OG FRITIDSAKTIVITETER

- Første møte
- Ønsker, behov og drømmer
- Fritidsaktivitet
- Valg av aktivitet
- Finne tilrettelegger
- Inkludering
- Oppfølging og evaluering

NOEN REFERANSER

- Bandura A (1981): Self-referent thought: A developmental analysis of self-efficacy, i J. H Flavell og L. Ross (red): Social cognitive development: Frontiers and possible futures. New York: Cambridge University Press
- Festinger L (1954): A theory of social comparison process. Human Relations 7, 17-148.
- Helsedirektoratet (2015): Veileder om rehabilitering, habilitering, individuell plan og koordinator
- Nilsen A.CE & Jensen H.C (2010): **Samarbeid til barnets helhetlige utbytte?** En case-basert studie av samarbeidet rundt barnehagebarn med individuell plan. Agderforskning, FoU-rapport nr. 3/2010
- Midtsundstad, J.H. (2012). *Patient or Participant: How professionals construct the child with special needs*. In T. Werler & N.R. Birkeland (Eds.). *When Education Meets the Care Paradigm*. Waxmann: Berlin.
- Skaalvik Einar & Skaalvik Sidsel (2005): Skolen som læringsarena. Selvoppfatning, motivasjon, læring. Universitetsforlaget.
- Svendby, E. B (2013): Jeg kan og jeg vil, men jeg passer visst ikke inn. Doktorgrad. Norges Idrettshøgskole
- Utdanningsdirektoratet 2006: <http://www.udir.no/Lareplaner/Kunnskapsloftet/Prinsipp-for-opplaringa/Innleing/>
- Watzlawick, P., Fisch, R., Weakland, J. (1996). *Forandring : prinsipper for hvordan problemer oppstår og hvordan de løses*. Oslo : Gyldendal
- Wendelborg, C. (2010). *Å vokse opp med funksjonshemming i skole og blant jevnaldrende. En studie av opplæringstilbud og deltakelse blant barn med nedsatt funksjonsevne*. Doktorgradsavhandling. Institutt for sosialt arbeid og helsevitenskap: Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet.
- Aasebø, Midtsundstad og Willbergh (2015): Klasseromskommunikasjon i skulen i Aust-Agder og Sogn og Fjordane (KLARAS).
- World Health Organization (2001): International Classification of Functioning, Disability and Health (ICF)
- Drop-In metoden: www.dropinmetoden.no
- Fritid med bistand: [Hjem - Fritid med bistand](#)